

Posudek magisterské diplomové práce Františka Koláře

Zralá symfonická tvorba Miloslava Kabeláče

Za předmět svého zájmu si František Kolář zvolil Kabeláčovu VI., VII. a poslední VIII. symfonii. Na základě dosavadní kabeláčovské literatury se rozhodl na vybraném materiálu detailně analyticky prověřit její tvrzení a obecnější závěry týkající se skladatelovy práce v oblasti organizace tónového materiálu, konkrétně pak se zaměřením na osobitost jeho modálního myšlení.

Pochopitelně jako každá takto analyticky zaměřená studie, která záměrně ponechává stranou další podstatné momenty smysluplně utvářející strukturu jednotlivých kompozic respektive akcentuje jeden z nich, i Kolář se musil vypořádávat s problémem, jak dalece lze a může od analytického popisu jedné dílčí (i když podstatné) složky dospět k výkladu smyslu celku kompoziční struktury. Neboť, jak ukazují jeho vývody, nechtěl od této otázky abstrahovat už jen proto, že jistě inspiračně stále působí i Kabeláčovy autoanalytické sondy a také svědectví pamětníků, což Kolář použil jako dokumentaci k jednotlivým skladbám i k určitému zasazení do dobového kontextu.

Při svém analytickém výkladu se diplomant s úspěchem snažil o pojmovou preciznost, čistotu a přesné vyjadřování. Určité napětí, které tu vzniklo na některých místech mezi jednotlivými pojmy (například motivická práce a modální práce, pojem tématu a modu), tu není důsledkem nekonečnosti nebo jednoduše nedostatečné vypracovanosti analytického pojmového instrumentáře pro struktury tohoto typu, ale do jisté míry postihuje osobité stránky Kabeláčova kompozičního myšlení. Kolářovi se totiž, možná trochu paradoxně, podařilo i přes koncentraci převážně na už zmíněný jeden rozměr skladebné struktury a zaměření na analytický popis, vystihnout v diplomové práci Kabeláčovy skladebné koncepce, které jsou předmětem zájmu, v historickém rozměru. Trochu paradoxně píší proto, protože to není obsaženo ani tak v explicitní rovině textu, ale zahrnuto implicitně právě v rovině určitého modelu formového myšlení, který se tu vtahuje do analytických úvah. Při formálních analýzách dospívá Kolář k zjištěním, která poukazují na „tonální“ zakotvení Kabeláčových opusů v tomto smyslu, zakotvení v gradační formové výstavbě spojené s durmollovou tonalitou, stále přítomné a produktivně využitě.

František Kolář prokázal ve své magisterské diplomové práci vytříbenost analytického myšlení, schopnost klást hudební struktuře smysluplné otázky v souvislosti se svým analytickým záměrem a důsledně se koncentrovat na jeho provedení. Jeho práci doporučuji k obhajobě.

11.9.2009

Doc. PhDr. Marta Ottlová

